

Міністерство освіти і науки України
 Полтавський державний аграрний університет
 Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
 Інститут модернізації змісту освіти МОН України
 ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
 Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
 Національний університет біоресурсів і природокористування України
 Державна установа «Інститут економіки та прогнозування
 Національної академії наук України»
 Одеський національний економічний університет
 Сумський національний аграрний університет
 Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
 Дніпровський державний аграрно-економічний університет
 Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
 Українсько-Британський Центр Центру Європейської освіти та іноземних мов Полтавського
 державного аграрного університету
 Glendale Community College of Maricopa Community College System, Arizona (США)
 Atlântica – Instituto Universitário (Португалія)
 WSHIU -Akademia Nauk Stosowanych w Poznaniu (Польща)
 Queen Mary University of London Ukrainian Society (Сполучене Королівство Великої Британії та
 Північної Ірландії)
 The University School of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
 Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
 University of Economics in Bratislava (Словаччина)
 Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
 Information Systems Management Institute (Латвія)
 Eurasian National University them. L. N. Gumilev (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

**«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

м. Полтава, 23 вересня 2025 року

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України»
Одеський національний економічний університет
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського
Українсько-Британський Центр Центру Європейської освіти та іноземних
мов Полтавського державного аграрного університету
Glendale Community College of Maricopa Community College System,
Arizona (США)
Atlântica – Instituto Universitário (Португалія)
WSHIU -Akademia Nauk Stosowanych w Poznaniu (Польща)
Queen Mary University of London Ukrainian Society (Сполучене Королівство
Великої Британії та Північної Ірландії)
The University School of Occupational Safety Management in Katowice
(Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Eurasian National University them. L. N. Gumilev (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство»

23 вересня 2025 року

Полтава 2025

УДК 005. 21 : 338. 43 : 005. 591. 6 /. 934 : 316. 46

DOI: <https://doi.org/10.32782/23-09-25-1>

Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 23 вересня 2025 р. Полтава : ПДАУ, 2025. Том 1. 310 с.

У матеріалах конференції розглядаються безпекові та інноваційні особливості стратегічного менеджменту агропродовольчої сфери в умовах актуалізації лідерства в глобальній економіці; практичні рекомендації щодо адаптації, протидії ризикам та підвищення ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О. А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В. І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т. В. Воронько-Невіднича, д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

V. Riashchenko – dr.oec., prof., expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science,

М. В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д. В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Н. В. Баган, PhD з економіки, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено.

С. Обладанюк, В. Турбаба, здобувачі вищої освіти
Т. Воронько-Невіднича, д.е.н., доцент,
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сучасних умовах турбулентного та нестабільного розвитку зовнішнього середовища проблематика ефективного управління змінами набуває визначального значення для гарантування економічної безпеки підприємств агропродовольчої сфери. Повномасштабна війна, геополітична напруженість, інфляційні коливання, трансформаційні процеси на внутрішньому ринку, законодавчі зміни та руйнування логістичних ланцюгів формують сукупність зовнішніх викликів і загроз, які чинять суттєвий дестабілізуючий вплив не лише на операційну діяльність аграрних підприємств, але й на їх економічну стійкість країни у цілому.

У таких умовах ключовим завданням менеджменту є своєчасна ідентифікація факторів зовнішнього середовища, які визначають ризики та безпекові аспекти функціонування підприємств. Аналіз зовнішнього середовища виступає базисом управління змінами в системі забезпечення економічної безпеки підприємств [2; 3].

Серед детермінант, що формують сучасні умови функціонування аграрних підприємств, першочергове значення мають політичні фактори. Найбільш деструктивний вплив здійснюють воєнно-політична нестабільність, надмірне державне регулювання, корупційні прояви, що призводять до послаблення окремих підсистем безпеки та ускладнення стабільної діяльності підприємства. Залежно від характеру й інтенсивності загроз, управлінський персонал повинен вчасно застосовувати адаптивні механізми реагування з метою стабілізації їх економічної діяльності.

Водночас, вагомий вплив справляють і економічні фактори, серед яких: коливання попиту, інфляційні ризики, дисбаланси на ринку, нестабільність банківської системи тощо. Сукупність цих

детермінант здатна трансформувати фінансову модель агропідприємств та визначати їхню спроможність підтримувати належний рівень економічної безпеки [1; 4].

Водночас, особливе значення набуває соціальний аспект, адже він формує суспільний клімат, визначає рівень споживчої активності, трудовий потенціал та репутаційне поле підприємства. Соціальні фактори, що охоплюють суспільні настрої та демографічні тенденції, безпосередньо або опосередковано впливають на результативність функціонування агропродовольчих підприємств, посилюючи їх вразливість у період воєнної трансформації та адаптації до європейських стандартів.

Не менш значущими є технологічні фактори. Аналіз агросфери свідчить про високий рівень зношеності виробничих засобів, у першу чергу, малих та середніх суб'єктів господарювання, обмеженість їх автоматизації та інноваційного розвитку, що негативно відображається на конкурентоспроможності підприємств. Водночас технологічна модернізація – впровадження ресурсозберігаючих та енергоефективних рішень – є ключовою умовою підвищення рівня економічної безпеки. Проблемою залишається обмеженість фінансових ресурсів, що ускладнює процеси оновлення виробничої бази [3; 5].

Суттєву роль відіграють екологічні фактори, які в умовах глобальних кліматичних викликів та посилення нормативно-правового регулювання набувають критичного значення. Екологізація бізнесу стає не лише інструментом дотримання стандартів, але й важливою складовою корпоративної соціальної відповідальності.

Окремої уваги заслуговують правові фактори, що формують регуляторне середовище, визначають «правила гри» на ринку, забезпечують захист прав власності, договірну стабільність та прозорість дозвільних процедур. Ефективність правової системи безпосередньо корелює із рівнем економічної безпеки підприємств, адже саме вона гарантує можливість захисту інтересів суб'єктів господарювання.

Отже, комплексний аналіз факторів зовнішнього середовища – політичних, економічних, соціальних, технологічних,

екологічних та правових – є необхідною передумовою ефективного управління змінами у системі забезпечення економічної безпеки підприємств агропродовольчої сфери. Це дозволяє формувати адекватні управлінські рішення, спрямовані на підвищення адаптивності, конкурентоспроможності та стійкості українських підприємств агропродовольчої сфери в умовах воєнних трансформацій і поствоєнного відновлення.

Список використаних джерел:

1. Antypenko, N., Arakelova, I., Zherdetska, L., Diatlova, Y., Diatlova, V., Derkach, J., Goncharenko, A., Voronko-Nevidnycha, T. Modeling of regional strategy of financial security management in the context of digitalization and migration risks. *Journal of Hygienic Engineering and Design*. 2022. 38, pp. 253-265. <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85135516741&partnerID=40&md5=605f0748495345fa2a8928a36007f613>.

2. Воронько-Невіднича Т. В. Управління економічною рівновагою, сталим розвитком та мотиваційно-інноваційно-адаптивним потенціалом підприємств у стратегії євроінтеграційної трансформації агробізнесу : монографія. Полтава: ПП «Астрая», 2025. 300 с. DOI: <https://doi.org/10.51500/8466-56-5>.

3. Воронько-Невіднича Т., Бурий Є. Теоретичні засади управління змінами в підприємствах агропродовольчої сфери. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 9 (279). С. 304–310. URL: <https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/09/9.24.topic-Tetiana-Voronko-Nevidnycha-Yevhen-Buryi-152-158.pdf>. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-279-152-158.

4. Германюк Н. В. Особливості традиційного і цифрового маркетингу у сільському господарстві. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 4 (58). С. 194-206.

5. Петренко О. Інтеграція цифрових технологій у маркетингову стратегію аграрних підприємств: організаційно-економічний підхід. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-127>.

<i>М. Махсма, П. Банищиков</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛОГО АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	135
<i>С. Москаленко, Б. Богданець</i>	
АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ БАНКІВ У ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ.....	138
<i>І. Нечаєва</i>	
МІЖНАРОДНА ДОПОМОГА ЯК ФАКТОР ПОСИЛЕННЯ БЕЗПЕКОВИХ ПАРАДИГМ ТА РОЗВИТКУ AGILE-МЕНЕДЖМЕНТУ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ СЕКТОРІ.....	141
<i>С. Обладанюк, В. Турбаба, Т. Воронько-Невіднича</i>	
УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	144
<i>О. Овчарук, А. Сніжченко, В. Чайковський</i>	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ В АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ.....	147
<i>В. Панченко</i>	
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	148
<i>А. Пляскіна</i>	
ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ЯК ГОЛОВНОГО ФАКТОРУ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ.....	151